

28.000 h

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njech ōi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ūe!

E

Serbske njeđelske kopjeno.

Wudawa ſo fóždu ſobotu w Gsmolerjež knihicžiſchcžerni w Budyschinje a je tam ſa ſchtwórtletnu pschedpfatit 40 np. doſtacž.

Niedzela Reminiscere.

Hebr. 12, 1—6.

Jesuš Krystus, spocžatf a kónz nascheje wěry, tuta myſl je, w tym Knjesu Lubowani, ſrjedžisna nascheho tefta. Tutón Jesuš, nach Sbóžnik a Wumóžnik, ſteji tež wožebje w tutym ſwiatym čaſu pſched nami jaſo naſche ſnamjo, naſch pſchiflad, ſa ſotrymž dýrbimy ſhodžicž. K temu napomina naſ naſch teft: „Bežmy pſches wobſtajnu ſczerpliwoſcz na to bědženje, fotrež nam je prjódſtajene.“ Kaž běſche Žeſuſowe žiwjenje ſtajne bědženje a w bědženju czerpjenje, tak dýrbi tež naſche žiwjenje bědženje bycž! Tehodla napomina naſ naſch Sbóžnik ſam: „Chzeſli ſchtó ſa mnu pſchińcž, tón ſam ſo ſaprěj a wſmi ſwój fſchiž na ſo a pój ſa mnu.“ Haj, to je fhodženje ſa Žeſuſom, hdyž ſwój fſchiž na ſo woſmijem. Pſches fſchiž chze naſ naſch Bóh wocžahnyč ſa Bože kraleſtwo, pſches fſchiž tu na ſemi dýrbimy doſtačž krónu žiwjenja. Niž kóždy to na ſemi roſyml. Tón jedyn móreži, hdyž dýrbi czerpicž; wón ſo ſtajne prascha, czechodla ja a niž druſy, a tón druhí je drje ſměrom, ale niž tehodla, dokelž praji: ſchtož Bóh cžini, to je derje cžinjene, ně, dokelž měni, ſo jemu wſcho ſkorženje niežo njepomha, pſchetož Boža móž je pſchewulſka atd. Tak móžem⁹ tak-rjez rěcžecž wo wſchela-ſkorych ſhodženíſach, tak cžlowjek fſchiž na ſo woſmje. A tajke ſhodženíſi w ſhodženju ſa Žeſuſom, abo hischcže lěpje, tajke ſhodženíſi w fſchižnej ſchuli ſtaja nam tež naſch teft pſched wocži! A tak prashej ſo raſ po ſaſkładze naſcheho tefta:

Na kotrejmu skhodženku kschizneje schule stejisch ty? Prajisch ty, hdvž Bóh tón Knjes tebi kschiz póscele, 1. Bóh chze to, ja dýrbju czerpicz, abo 2. Bóh je so mnú, ja móžu czerpicz, abo 3. Tego wola bo stań, tehodla chzu czerpicz, abo 4. Bohu budž džak, ja smém czerpicz.

1. Nasch tefst rěči wo bědženju a napomina naš k prawej sczerpliwoſczi. Haj, tuto ſemiske žiwenje je wo- prawdže połne bědženjow a czerpjenjow, a to poła k hudeho faž poła bohateho, njech je w młodych abo w starych lětach. Je a wostanje stara wěrnoſcz: my dýrbimy wschitzu swój kschiz na bo wsacz, njech chzemy abo niž. Schto by tač někotry drje dał, hdv by bo mógł wot swojich czerpjenjow wukupicz! ale to na žane waschnje njeündze. A tuto „dýrbisch“ ſtejescze tež hižom něhdv nad žiwenjom naſcheho Sbóžnika pišane. Wón dýrbjesche wschitke marty na bo wsacz, wón dýrbjesche na Golgacze w njewuprajomije wulſich bołosczach ſa hréchi zyłeho swěta czerpicz, tač běſche wobsamknjene w Bożej radze, tač běchu hižom profetojo wěſczejili. A Jezuſ to ſam wupraji, hdvž rěka: ja dýrbju wolu swojego njebjeskeho Wótza dopjelnicz. Ale tuto „ja dýrbju“ naſcheho Sbóžnika njeběſche žane ſłowo, fe kotrejuž běſche nusowaný, kotrež žarujo ſawoła, dokelž hinač njemóže, ně, to běſche wjeſełe ſłowo; pſchetož w tym ſłowie „dýrbju“ ležesche poła Sbóžnika hižom to „ja chzu czerpicz“, dokelž mój Wótz w njebjeſach to chze, a Wótzowska wola je tež moja! A w tutym naſtupanju namakamy wulſe roſdžele mjes čłowjekami tuteho swěta

a mjes kschesčanami! Tež tón čłowjek tuteho śweta dyrbi drje śwój kschijz na ho wsacż, ale wón czini to, dokelž hinał njemóže, dokelž njeje jemu móžno, pschecživo Bożej wschehomozh ho bědžicž. Zyle hinał kschesčan. Wón dostanje tež śwój kschijz s ruki lubeho njebjeskeho Wótza, wot teho, kij, kaž nasch tekt praji, śwoje džecžo poruczuje a khosta. Haj, khostacz dyrbi Bóh tón Anjes naš husto naschich hréchow dla, so bychmy to jenož pschetož spósnali a woczi woczinili! Wscha frudoba, tak někotre czerpjenie je jenož plód hréchow, njech je to naschich abo tež hréchow naschich Wótzow, kotrež budže Bóh domapytacž na džecžoch hacž do tseczeho a schtwórteho stawa! A hdzej śmy teho wesczi, ně, hréchow dla njeje, so je mi Bóh tajki kschijz pôzlał, tež tam chzemj ho pothilecž pod to wulke „ty dyrbisich“ naschego Boha, a tež tudy chzemj teho wesczi bycž, so njepschindže se žaneje druheje ruki, hacž s ruki lubeho njebjeskeho Wótza, kij chze nam jenož dobrotu wopokasacž, kij chze naš jenož woczahnyč sa njebjeske kralestwo, tež psches kschijz a nasche najstyskniſche hodziny. Hdzej to wescz a ho we wérje teho twjerdze džeržis, kij je něhdyn sa tebje khelich czerpjeniom pił, dha njebudžesch stejo wostacz pola śwojego, Bóh chze to, ja dyrbju czerpicž, ně, budžesch tež dale prajicž: Bóh je so mnú, ja móžu tež czerpicž.

2. K temu chzemj, kaž nasch tekt naš napomina, pohladacž na Jesuža, kij je spocžatk a kónz teje wérzy. Pohladacž chzemj do Gethsemane, pohladacž do Golgathy. Kaž je Jesuž wojował a dobył, dokelž njebjeski Wótz jeho pochylniesche, tak dyrbisich tež ty prajicž: tež ja móžu czerpicž a śwój kschijz na ho wsacż, pschetož Bóh tón Anjes je tež so mnú. Haj, ty masch tež wokoło kiebje a psched kobi tu wulku kylu śwédkow, kij dyrbja tebje sahoricž. Psched tobu tamni ferschtojo wérzy stareho testamenta, psched tobu wschitzu japoschtoljo, psched tobu śwj. japoschtolaj Pawoł a Pětr, psched tobu Schzépan, tón śwérny kschesčan. Woni su hladali na Jesuža, a wot njeho su wschednje nowu móz dostawali sa živjenje se śwojimi bědzenjem. Woni móžachu prajicž, ja móžu śwój kschijz na ho wsacż, dokelž su wusnali, ja samóžu wschitko psches teho, kij je we mní mózny, mój Anjes a Sbóžnik Jesuž Khrystuž. W móz tuteho Sbóžnika, hladajo wschednje na njeho, niz jenož w tutym pôstnym čaſu, ale tež w zlym zyrkwinym lécze, niz jenož njedželi w Božim domje, ale tež pschi wschednym džele, w twojim powołaniu, wsmi na ho śwój kschijz, wschitke czežke hodziny, kotrež masch ho pschebědžecž, a ty dyrbisich wjedžecž, Bóh tón Anjes tebi žadyn wjetši kschijz njepočzele, hacž móžesch na ho wsacż. Ssy pak to spósnal, a w prawej wérje śwojego Jesuža sa pschimył, dha budžesch tež dale prajicž: mój Bóh chze tež wescze to, schtož je mi k lěpschemu, tehodla jeho wola ho stań, ja chzu czerpicž po Bożej woli.

3. Nasch tekt praji: „Pohladajmy na Jesuža, kij na město ſebi prjódsktajeneho wježela snošy kschijz, njerodžiwschi wo hanibu a je ho kynyl k prawizu na Boži stol.“ Czerpjenje, kschijz, hdzej swonkownje na njón hladach, wostanje tón hamžny, njech je, so prajisch, ja dyrbju abo ja chzu śwój kschijz na ho wsacż. To widžimy tež pola naschego Sbóžnika. Wón ho poruczuje se śwojim kschijzom do ruki njebjeskeho Wótza, a wón dostanje tón hamžny kschijz s Bożej ruki ſažo. Ale to běše jeho troscht, so ho psches jene wjedžesche se śwojim Wótzom a s tuteho ſhonjenja njeskončnu móz namaka. Tehodla wukn tež ty

prajicž: Anjeze Božo, niz moja, ale twoja wola ho stań, tač, a jenož tač tež tebi twoj kschijz prawe žohnowanie pschinjeſe. A twoje najwyschische žohnowanie budže, ho budžesch ho posběhnycž na najwyschisci schodženku kschijzneje ſchule, so ſkónczne prajisch: měj džak, Božo, so ſměm czerpicž, pschetož nětko wém, so ſym tež wumóžene džecžo njebjeskeho kralestwa, a so njechasch mie zyle ſacžiſnyč, ale wjele bôle pschihotowacž, woczahnyč ſa ſbóžnosć.

4. Njeſlinczi to tola džiwne, so dyrbimy ho naſhemu Bohu ſa ſmōj kschijz hiſcheze džakowacž? Haj wescze, hdzej chzemj jenož na frudobu ſamu, na kschijz ſam myſlicž; ale zyle hinał potom, hdzej budže nam nasch kschijz kředk woczehnjenja ſa Bože kralestwo. Hdzej budžemy wot kschijzneho ſchoma plody njebjeskeho žohnowanja ſchcipacž, tam budžemy tež my prajicž: haj, Anjeze, měj džak, so ſmy teho hōdni czerpicž. Moji lubi, tak lohko to njeje. Je jara wýzoli wotyknjeſu kónz, kij psched nami ſteji, a njebudže nam w naschich hréchach pschetož móžno, tež temu Anjeſej ſa wschitke czežke hodziny ho džakowacž. Alle wózbie tehodla tež wuwoſtanje nam žohnewanje, kotrež chze nam nasch Bóh ſa naſhim kschijzom pôzlačž. Tehodla chzemj ho wschednje prôzowacž, ſo wuknemy ho prawje pod Božu wolu ponizeč a we wérje śwojego Sbóžnika do wutroby pschijecž. Hdzej ho to w naš pschetož bôle dopjelni, pschetož bôle k temu pschindžem, wo kotrejmuž naſch tekt praji: Khrystuž je ho kynul k prawizu na Boži stol. K jeho prawizu něhdyn wschitko, naſche zyle živjenje, w rjeñſkim njebjeskim ſwětle ſpósnajemy, a budžemy w njebjeskej kraſnosći tež temu Anjeſej ſa kóždy kschijz ho džakowacž, ſpominajo na to ſłowo tefta: „Kohož tón Anjes lubo ma, teho wón powucži; wón khosta pak kóždeho, kotrehož wón ſa kyna horje woſmje.“

W tutych myſlach pruhuj ho dženža, kóždy džen ſtvojego živjenja, luby kschesčano, w tutych myſlach dži do ho tež pod najwjetſkim kschijzom, a w prawej nutrnoſeſi daj ſebi ſprawnje wotmolwjenje na to praschenje: na kotrej ſchodženku kschijzneje ſchule ſtejſich ty?

Hamjeń.

B. w B.

Kſhesčijanowy kſchijz.

Rjad kraſny, phcha lubosna
To kſchijz je Anjeſowy;
Tón rjenje debi kſhesčana,
Te wusnam wózbeny.

Duž kſchijz wsmi na ho pomžne,
Szej waž jón, bratſje mój;
Són nosch na śwojej wutrobie
Sa njebjeski rjad śwój.

A je tež czežki, boli cže,
We wérje twjerdze ſtej:
Wſchak wóz, ſo Bóh kſchijz pôzlačž je
Po radže wótzowskej.

Ty noſyſch jeno krótki čaſ
Són jako ſawdače
Na ſchat ſa tamny ſbóžny eſaſ
We wěcznej wótežinje!

K. A. Fiedler.

Boža pomož w nusy.

(S Bramb. Bašniki.)

John Barrys běsche starý, khudy wuhler a bydlesche w holi na Washingtonské horje w Ssewernej Amerizy, hdžež mějesche tež ſwoje wuhelzy, kotrež jemu a jeho žonje trěbný wſchědný khleb pschinjeſechu. Naſymu 1874 pak wón ſkhorí, tak ſo ſwoje wuhelzy dopalicž njemožesche a jich žehlenje wuhazny. Wysche tajkeho njeboža na ranje hľuboki hněh napada a Johny (wupraj: Džonej) njeboža mōžno, ſebje a žonu na dołku ſymu ſ zyrobu ſastaracž. Hízom w dezembri wonaj niežo dale njemějeſchtaj, džili někotre punth naſeleneho mjaža a něchto běrnov. Tymaj wobſtannymaj člowjekomaj bu ſtyslno, hdž ſebi na pſchichod myſbleschtaj a ſo budžetaj dýrbjecž hľodu mręcz. Šsamo ſa lětny čaſ wjèle ludži na tu horu njepſchihadžesche, ſchtó dýrbjal tam w ſymje něchto pytacž? Deleſach we wžy ſebi tež nichto na njeju nje-myſbleschta.

Džen 15. dezembra 1874 wujesche torhaty wětr, kž ſo w Amerizy „blizzard“ mjenuje, tón tak wjèle ſněha naſypa, ſo běchu lědma twarjenja widžecž. S tajkim wětrom tež kóždy ras wulk ſyma pſchiindže. Šymu mręcz drje Barryſowaj njetrjeſchtaj, pſchetož drjewa mějeſchtaj džé doſcž, ale brjuch běsche jímaj prósny.

Hacžrunje běchu wſchitzh ludžo jeju ſabyli, dha wſchak jedy n na njeju hladasche, tón, kotrež je ſklubil: „Hlaj, do ſwojeju rukow ſym ja tebje ſapišal; ja chzu cze ſdžeržecž jako woſkove ſornjeſchko“. Na ſwojeho njebožeho Wózta naſchej wopuſchčenaj ſwoju nadžiju ſtajeſchtaj, wjedžiwschi, ſo ma wſchudže pucžow a ſrědkow doſcž. Kóždy džen wonaj rano a wjecžor na kolenomaj klečeſchtaj a Boha wo pomož proſheſchtaj.

Džesacž jendželskich mil wot njeju bydlesche we Schefjeldské stronje ſamožith farmar abo bur, diakon Brown (wupraj: Braun). Zyrkwiénz Brown běsche pobožny muž a wulzy dobročiný. Tón jedyn wjecžor ſahe ſpacž džesche, pſchetož wonka ſažo blizzard wujesche, a pſchi tým je w čoplym ložu najlepje. Woſkredž nožy wón ſ dohom wotuči a ſo ſwoju žonu woprascha: „Schtó jow je, ſchtó je powjedał? Wona wotmolwi: „„Nichto tu njeje, powjedał tež nichto njeje; poſrachuje czi něchto?““ Wón wotmolwi: „„Ja ſkylachach hľoz, tón džesche: Póſcžel Johny něchto k jědži!““ Wona rjekny: „„Njerom! Tebi je ſo džalo; lehú ſo jeno ſažo a ſpi dale!““ A wón ſo lehny a tež hnydom ſažo wužny. Po malej khwilzy pak wón ſwoju žonu wubudži a džesche: „Macžé, ſtaraj, tón hľoz je ſažo woſk: Póſcžel Johny něchto k jědži!““ Wona wotmolwi: „„Nano, th ſy khory, wjecžet cze cžiſchči, lehú ſo na druhí bok!““ To ſo ſta, a Brown hnydom ſažo ſpasche. Duž ſo tceži ras woſache: Póſcžel Johny něchto k jědži! Tónkróz jemu ſpanje ſańđe a wón džesche k ſwojej žonje: „Koho ſnajemh, kotrehož John mjenuje?““ Wona wotmolwi: „„Ja nikoho njevém; ſnadž mož to tón starý wuhler byč, kž na Washingtonské horje bydlí.““

„Prawje maſch!“ Brown wuwoſa; „někto ſo dopomnjam, ſo ſlamář Clark džesche, jako běch wón dan w Schefjeldže a mój wo Barryſu powjedachmoj: ſchtó wě, hacž je tón starz hſchěže žiwy; po ſwoju ſymku zyrobu njeje ſebi lětſa byč, kaž hewak pſchetož; ſnanou je khory abo njebohi.“

Tak powjedajž ſo Brown woblekaž pocža a ſwojej žonje kaſaſche: „Sawoſaj hólza a pſchilaž jemu, ſo by konjow derje na ſyčíſil a ſanki pſchihotoval; th pak taj wulkaj ſorbaſ ſe wſchelakej zyrobu naſladž a namaj pſchi tým ſytné ſnědanje ſwar.““ Burówka Brownowa tu dobročinu wutrobu ſwojeho mandželského ſnawſchi, a wjedžiwschi, ſo wón pſchetož to lěpſche cžini, wuſonja rada, ſchtóž wón poručesche. Maſajtra w pječihs běsche wſchitko hotowe a konjej a mužſkaj derje poſylnjenaj. Brown a jeho 19 lětny ſyn

wylem, do čopleju kožuchow ſawalenaj, rjeſnyschtaj macžeri božemje, a někto poſtaſchtaj taj krutaj konjej do teje dezembroveje ſymy won, do ſotrejež by ſo lědma něchto pěſchi podač.

Cžinicž pak taj konjej w tym hľubokim ſněhy mějeſchtaj. Hakte ſa pječ ſodžinow běſchtaj na lónzu, k cžemuž byſchtaj w ſeču lědny dwě hodžinje trjebaļoj. Tačo pſchi Johnowym ſtatoku ſaſtaſchtaj, wužlyſcha Brown, ſo John ſ hľubokeje wutroby Boha wo pomož proſheſche. Někto běsche jemu wěſte, ſo wón pſched prawym domom ſtejeſche. Nak wulſe to wjeſele teju ſtareju běſche, jačo buſchtaj taj wulkaj ſorbaſ wuprōſdnenaj, to móže ſebi kóždy myſlilež, a najwutrobnisheho džaka wonaj tež njeſabuſchtaj. Brown pak wrózí ſo domoj ſ tym dobrým powědomstwom, ſo je dýrbjal ſ Božim jandželom byč a khudymaj člowjekomaj ſ nusy wupomhacž.

F.

Khrysta krej a prawdoſcž.

Ta krej a prawdoſcž Khrystu ſuſa
Mje hréſchnika pſchez woſchewja;
Mi wſchitke hréchi pſchikryje
A do dufche měr wulije.
Šchtó ſpokoja mje bjeſ ſónza?
Ta krej a prawdoſcž Khrystu ſuſa,

Te moja draſta pſchistoſna.
Ta wot ſknjeſa mi ſkiczena,
Žno w ſhwatej ſkyczeníz ſata mi,
Mje wérjazeho wuprjschi.
Ach, wysche wſchoh' mi najdrožſcha
Te moja draſta pſchistoſna.

S tej pſched Bohom ja wobſtač ſhzu,
Hacž ſamolvič tež njebožu
Wſchón ſwój ſkutk, ſwoje ſiwenje,
Kíž pſchetož wobſtoržuje mje.
Hdž ſak w tej ſukni pſchistupju,
S njej pſched Bohom ja wobſtač ſhzu.

Hdž do njebjia nuts pocžahnu,
S krwju jeno ſmilnoſcž doſtanu.
Wſchak k njebiju je pucž jenicžka,
Kíž ſ Khrysta krwju je ſkrepjena.
Tak ſ Božej hnadi wobſtač ſhzu,
Hdž do njebjia nuts pocžahnu.

Jurij Bróſl.

Doſcž je, ſo ma kóždy džen ſwoju wobčežnoſcž.

Rjany žort wueži, ſak maſch po týmle ſkowje cžinicž. We wěſtej wžy běsche mjes burſkimi hólzami ſlaby, njenahladny pačhoł. Druži jeho husto doſcž dla jeho ſlaboſcže wužměchowachu. Maſ bu jemu teho pſchewjele a wón rjekny: „Wý wěſče, ſo mamý w hródži cželatko; hdž budže tožamo ſruwa po czeleczu, chzu jo ſ hródže do khěže na ſwojim ramjenju njeſcž““ Wſchitzh ſo jemu dla tajkeho ſlowa ſmějachu. Maſch mloženž pak kóždy džen někotre rasy to cželatko wſa a njeſeſche jo ſ hródže do khěže a naſlědſ. S tým cželatkem roſezechu tež jeho mož, a ſa ſe a džen njeſeſche wón tu ſruwu na ſwojimaj ramjenjomaj.

Hlaj, to je powjedańcžko, kotrehož ſo th wutrobnje wjeſelis. Alle někto poſladaſ na ſwoje ſtaroſče a wobčežnoſcže! Wone ſteja pſched tobu kaž wužoka ſtraschna hora. Th ſebi radý nje-wěſch a ſo bojisch, ſo budža cze ſatlobičicž. Alle twój ſknjeſ tebi praji: Doſcž je, ſo ma kóždy džen ſwoju wobčežnoſcž. Njehladaſ na tu wulku horu ſwojich ſtaroſcžow a wobčežnoſcžow, ale wſmi

kózdy džen tu žnadrinku, kotruž tón knjeg tebi wotdželuje. Tu nješ, a hlej, sa lěto a džen šy zylu horu pschewinyl, tak rjenje a lohko, so šo žam teho sradujesč.

S.

Khudu ſastupník.

W Žendželskej naděndžesč tu a tam jara wulke wožadu, kotrež často ſ wjazvých městow a wžow wobsteja. Duž farař ſam ſwoje ſastojíſke džela dokonječ njemóže. Wón ſebi tehodla někotrych duchownych jako ſastupníkow abo pomožníkow wožmje, kotsiž ſo tam vikarojo mjeniuja, pschepoda jim tu abo tamnu gmejnū ſ ſastaranju, da jim težko mſdy, kaž ſo jemu ſpodoba, a jich tež po ſwojim dobroſdacu ſe ſlužby puſčci. Wſchitke dolhody ſa te džela, wot vikarow wobstarane, pak tež wón doſtawa. Vikarojo ſu tehodla ſ wjetſcha khudži ludžo, kotsiž dyrbja ſe žonu a džecžimi husto doſež nuſu tradacž. Ale woni dyrbja ſpoſojom býč a ſ tym ſa lubo wſacž, ſchtož doſtanu; pschetož farař kózdy čaž druhich namaka, hdy býchu dotalni ſ nim ſpoſojni njehyli.

W Rochesterſkim hrabinstwie je měſtačko, kotrež bě ſ wjelie wžami tajke bohate farske město. Farar mějesche we wjetſchich wžach vikarow, kotsiž ſa njeho duchowne ſastojíſtwu ſastawachu. Wón bě bohaty čloujek a ſ dobom tak ſkupy a nahrabny, ſo žaneho druhého wjetſela njeſnajesche, hacž ſebi pschezo wjetſche hromadu ſlotu a ſlěbora ſběrač. Runje tak kaž wón bě bohuzel tež jeho žona ſmyžlena. Duž wot njeho hinač wocžakacž njeſmžachu, hacž ſo ſwojim vikaram hubjenu mſdu placžesche, a ſo dyrbjesche najwžazý ſ nich hľod živicž. Farar pak rumrje. Lědma bě wocži ſandželič, dha ſe wſchěch ſtron khudži vikarojo pschiňdžechu, ſo býchu ſebi bohate, rjane město dobyli. Hrabja ſ Rochester, kotrež mějesche noweho fararja poſtajicž, bě ſ dobom minister, jara wožebny a wjelie wažený muž. Wón w Londonje býdlesche a wſchědnje ſ njemu duchowni pschilhadžachu, kotsiž ſa bohatej faru žadachu. W měſtačku, hrabinstwu ſkluſchazym, bě tež vikar pschiftajen. Wón William Brown rěkaſche a mějesche žonu a ſchěſč džecži. Podla tych jeho ſtarý nan pola njeho býdlesche, kotrehož ſ džecžazej luboſcuzu wothladowasche a podpjerasche. Naſch vikar ſo na najlepje njemějesche. Dokhody ſ jeho ſastojíſtwu běchu žnadrne, jeho ſhwýba pak wulka, duž bě khleb na jeho blidže žadna wěz. K temu hiſhče pschiňdže, ſo bě ſmiňh a dobročiňh. Hdyž jeho khudži wožadni placžicž njeſmžachu, jím wón rad jich doh ſpuſčci a jím často ſamo ſcherjepatku ſ polženju nuſh da. Tajzy ludžo wěſo žaných bohatſtrow nahromadžicž njeſmža, kotrež ſersawz a mole ſkaža, a ſa kotrehož ſo paduſchi ſkopaju. Wón drje by tež rad bohate farske město, někto wuprōdnjene, wſal, tola wón bě tak ſtrachocžiňh, ſo ſebi njeſwéri, ſ hrabi do Londona hicž a jeho wo ſastojíſtwu proſkycž. Tež mějesche twjerdu a wjetſelu nadžiju, ſo jemu wſchěhomózny Bóh w njeſhzech, hdyž to w jeho woli ſteji, bohate město tež bjes jeho pschicžinenja woſradži. Tak wón ſwoje staroſče na ſwojeho Boha a Sbóžnika kladžesche a jeho wſchědnje proschesche, ſo by jemu dał, ſchtož je ſ jeho ſbožu trěbne.

Wudowa bohateho fararja, kotrež bě hacž do ſwojeje ſmjerze ſ vikarom w tym ſamym měſtačku býdlíč, chžyſche ſo někto wotbalicž a do Londona čzahňhež, hdyž móžesche ſebi ſ wjelie pjenje ſami ſkerje wjetſele ſčinieč a duschne živjenje wjetſež. Wona tehodla wobſamkn, wjetſhi džel ſwojeje domjazeje nadoby na pschepadžowanje pschedawacž, ſo by jej pschecžehnjenje wobcežne njehylo. Mžes ludžimi, kotsiž běchu ſo ſ pschepadžowanju ſechli, bě tež khudži vikar. Wón wjetžesche, ſo ſ wězam, kotrež dyrbjachu ſo roſpschedacž, tež ſtarý drjewjaný kaſhcz ſkluſchesch. Tón by wón rad ſa tunju placžiſnu wſal, ſo by jón jako kaſhnu ſa džecžazu

draſtu trjebał. Wón bě tež tak ſbožowny, kaſhcz ſa tsi ſchillingi (tsi hriwny po naſchich pjenjeſach) doſtač a jón wjetželý domoj pschinjeſe. Taſo pak jón žona doma rjedžesche a cžiſčesche, ſo by jón hnydom trjebał, wona ſ mjeranjom pytny, ſo bě ſ nutſka njeho mjenje ruma, hacž bě ſo nadžala. Wožebje bě dno wjelie wſchě ſdželane, hacž by nuſne bylo. Tejný muž, kotremuž to ſkoržesche, kaſhcz někto ſnutſka a ſwonka pschephta a ſkónčnje ſo jemu po dohlím wothladowanju ſdasche, kaž ſo ma kaſhcz dwójne dno. A woprawdze, wón po krótkim pytanju tajny ſuwał wuſlēdži. Š wulkej prózu mały kaſhczik wotewri. Wón lědma ſwojimaj wocžomaj wérjesche, jako hromadu blyſcotathch ſloty nutſka wuſlada. Věſche tam na pječ ſtow guinejow (po naſchich pjenjeſach tsi tybzaz toleč), kotrež bě ſkupy farař hromadžał a tu psched paduſhami jara derje ſkhował. Na blidže khudeho vikara někto blyſcotata hromada ſlotu ležesche. Hdyž wón wſchě doſhodý, kotrež bě jemu jeho ſastojíſtwu ſa dvažeczi ſet pschinjeſlo, w hromadu ſlicži, dha lědma něſhco wjazy hacž poſoju namakaneje ſumny wucžinichu. W jeho domje nuſa ſe wſchěch ſtow hlaſaſche. Teho džecži běchu ſ khuda ſdraſčene. O tele ſlotu býchu býrſh jeho nuſh kónz ſčiniče a jemu na zhlé živjenje pomhale. Fararjowa wudowa ničo wo ſkhowanym poſklađe njevjeđžesche, hewał ſ wěſtoſcuzu njebudžiſche kaſhcz pschedala. Njebe to Boža hnadna wola, ſo wulka ſumma pjenjes do rukow teho muža pschińdže, kotrež móžesche je tak derje trjebač? Spytowanje, ſa wutrobu khudeho vikara ſo ſlapajze, njeběſche ſkabe. Šly duch ſ njemu ſtupi a rěčesche, kaž na tamnej horje ſ Sbóžnik. Tola ſprawný, po hožny vikar wotmolwi tež kaž Sbóžnik: „Sběhn ſo wote mnje!“

„Marja“, praji vikar a ſrudne ſo ſmějſtajo na ſwoju manželſku poſlada, „ſchto mamoi cžinicž?“

„Schtož Bóh kaſa“, wotmolwi ſ měrom ſwěrna mandželſka. „Chžesč ty te pjenyes ſ wudowje donjeſč, abo dyrbju ja ſ njej dobežecž?“

„Ja tam ſam póndu“, rjeſny muž, „hromada pjenjes by ſa tebje pschecžeka býla.“

To bě wſcho, ſchtož mandželſkaj mjes ſobu rěčeschtaj. Víkar móscheni wſa, ſhypnu pjenyesy do njeje a ſ měrom ſ bohatej wudowje ſtupaſche, ſo by jej pjenyesy, ji ſkluſhaze, pschepodał. Wudowa witanu pjenyesy ſ wulki ſpodižiwanjom a wjetſelom ſažkyscha. Tejne bohatſtvo ſo psches njenadžite namakaneje tójschto pjenjetſhi. Wona pjenyesy ſ nahrabnej ruku w hromadu ſhraba a je do ſwojeho pjenježneho ſhamora ſamkn. Wona ſebi ani njepomyžli, ſo by ſprawnemu muzej, kotrež bě jej je w połnej liežbje wróžo pschinjeſl, džecžacž abo jedyn ſloty jako myto abo jako dar ſa jeho džecži dała. Sso rjenje podžakowawſhi wona vikarej Bože bohate žohnowanje pschecžesche. Tón pak wjetželý domoj džecže, a jemu do myžlow njepſchińdže, ſo ſnadž je něſhco wubjerné a khwalobne cžinič.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— „Pſchihotowárnja (präparanda) ſa ſeminar we Wojerezach dale wobſteji“, to je ſwjetelaza pjenyeſč, kotrež psched krótkim psches knjesa ſeimſkeho ſapóžlanza ſ Góž dóndže. To je jara ſwjetelaza ſa naſchu ſherbſku Lužizu, dokež móža tam ſherbzy ſtarſchi ſwojich ſynow ſa tunje ſkredki na wucžerſke poſwołanje pſchihotowacž dacž. Pſchetož ſtat khudſhim wucžomzam hiſhče poſpjeru dawa. Wucžomzy ſo tak ſ Bruskeje kaž ſaſkeje pſchijimaju. Husto doſež mloženzy na Budýskim ſeminarje pruhowanje wobſteja, ale ſo dla njedožahazeho ruma pſchijecž njeſmža. Tež tym je móžnoſč ſkiczena, ſo hiſhče do Wojerez ſamolwicž. K temu je tež psches nowu ſelesnizu někto pſchihodne pſchisamknenje wot Budýſchina do Wojerez.